

Warszawa, dnia 27.07.2018 r.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

02340201879810
RPW/57254/2018 P
MRiRW 2018-08-01

DZP-WG.600.02.124.2018.dł.1

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI KANCELARIA OGÓLNA WPŁYNEŁO
2018 -08- 01
Ilość załączników .....
Grzegorz Wojtyła .....

Pan
Jan Krzysztof Ardanowski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków z dnia 23 maja 2018 r. (data wpływu: 11 czerwca 2018 r.), a także innych sygnałów napływających do tut. urzędu, zwracam się z prośbą o informacje odnośnie poniższej kwestii.

Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lutego 2018 r. (Dz. U. poz. 360), zmienione zostało rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. Zgodnie z uzasadnieniem tego aktu prawnego, „Dodany został także obowiązek otoczenia podwójnym ogrodzeniem wybiegów dla świń utrzymywanych w systemie otwartym. Wymóg ten jest podyktowany możliwością zakażenia świń tak utrzymywanych i należy jak najbardziej ograniczyć możliwość ich kontaktu ze zwierzętami dzikimi oraz innymi zwierzętami”.

Występujące w Polsce gatunki jaskółek, gniazdujące w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka, na oraz w stworzonych przez niego obiektach budowlanych, tj. dymówka i oknówka, są objęte ścisłą ochroną gatunkową na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183). Oznacza to, że w stosunku do tych gatunków obowiązuje szereg zakazów, w tym zakaz niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd oraz zakaz niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania.

Tut. urząd otrzymał informację, że w związku z ww. zmianą rozporządzenia, powiatowi lekarze weterynarii nakazują rolnikom (hodowcom), również pod groźbą kar finansowych, podejmowanie działań dotyczących konieczności uniemożliwienia dostępu ptakom do budynków, w których utrzymywane są świny.

Realizacja takiego zalecenia może stać w kolizji z wyżej wskazanymi przepisami z zakresu ochrony przyrody i wpływać negatywnie na stan populacji gatunku.

Z brzmienia samego przepisu (§ 1a pkt 1) lit. c) ww. rozporządzenia), jak i jego uzasadnienia można domniemywać, iż ustawodawcy chodziło o zabezpieczenie trzody

chlewnej przed kontaktem z zarażonymi dzikimi zwierzętami bądź dzikimi zwierzętami będącymi wektorami choroby. Z różnych źródeł naukowych, w tym z materiałów zamieszczonych na stronie Państwowego Instytutu Weterynaryjnego wynika, że przez zagrożenie ze strony dzikich zwierząt należy rozumieć w zasadzie wyłącznie szeroko pojęty kontakt z dzikami (żywymi i martwymi osobnikami, ale także środowiskiem wykorzystywanym przez dziki). Jedynym innym gatunkiem zwierząt jakie wymienia się w kontekście zagrożenia wirusem ASF są wałęsające się psy, które jednak nie są już zwierzętami dzikimi. Ponadto, wektorem mogą być również kleszcze, ale jak informuje w swoich materiałach PIWet, zagrożenie to nie dotyczy terenu Polski. Tut. organowi nie są również znane żadne informacje (badania, publikacje, raporty) wskazujące, że jaskółki mogą powodować jakiegokolwiek zagrożenie wirusem ASF dla trzody chlewnej, nawet jako wektory.

Z powyższych informacji należałoby wnioskować, że hodowcy trzody chlewnej, realizując wymogi i prowadząc działania związane z minimalizacją ryzyka zarażenia ASF, nie muszą podejmować działań w stosunku do gatunków nie stwarzających ryzyka, w tym przypadku dziko występujących gatunków ptaków.

Z uwagi na fakt, że organem przygotowującym ww. rozporządzenie i jego zmiany był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, któremu podlega inspekcja weterynaryjna, zwracam się z prośbą o Pana stanowisko w przedmiotowej sprawie. Jeśli znane są jakiegokolwiek badania bądź publikacje naukowe świadczące o tym, że obecność ptaków, w tym jaskółek w obiektach budowlanych związanych z prowadzeniem hodowli trzody chlewnej, może powodować zagrożenie, uprzejmie proszę o ich udostępnienie.

Z uwagi na potrzebę udzielenia odpowiedzi podmiotom, które zwróciły się do resortu środowiska z zapytaniem w tej kwestii, uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi w najkrótszym możliwym terminie.

Z poważaniem
A.S. Lewandowski
p.o. Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Andrzej Szweda-Lewandowski